

SZARVAS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Belicey-út 9 szám hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Nyilttérben egy sor közlési díja 50 fillér. Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

Felelős szerkesztő:

KRECSMÁRIK ENDRE.

KIADÓHIVATAL:

Belicey-út 9 szám, hova az előfizetési és a hirdetési pénzek küldendők.

Előfizetési díj: Egészévre 8 K. Félévre 4 K. Negyedévre 2 K. Egyes szám ára: 20 fillér.

Világháború.

A világtörténelem fordulóponthoz érkezett. Hatalmas nemzetek állanak egymással szemben. A kultúra fátyla-vívói gyilkos fegyverrel törnek egymásra, hogy nemzeti érdekeiket, becsületüket megoltalmazzák, tekintélyöknek súlyt, érvényt szerezzenek.

Rettenetes kép, amidőn a kulturális világ hatalmasai is fegyvert emelnek, amikor a jognak érvényt szerző nyers erő vérről, pusztulással fenyegeti az áldásos béke nyugalma közepett fenségesen megalapozott, diadalmasan előretörő fejlődést. Emberi gyarlóság, hogy sokszor amit az egyik kézzel gyönyörűen felépítettünk, ugyanazt később a felzuduló indulatok, a mindent uralgó létező erejével döntjük romba, hogy a romokon esetleg még jobbat építhessünk, feltéve, ha a romok magok alá nem temetnek bennünket is. Mert ki láthat a jövőbe? Ki mondhatná meg előre, hogy a szörnyű khaosszá gabalyodó világháború elcsendesülése után a fenségesen rtóztatós mérkőzésből, mely nemzetek kerülnek ki győzelmesen s mely nemzetek felett csapnak össze az enyészet vérről táplált, haragvó hullámai?

A tatárjárás, mohácsi vész és a legendás szabadságharc válságos eseményei után egy újabb történelmi fordulóhoz jutottunk, mely talán valamennyinél súlyosabb s komolyabb?

Az idők méhe előre nem látható változásokat rejteget, de annyi bizonyos, hogy az erős hit mindent legyőző ereje biztosítja számunkra azt a megnyugtató tudatot, hogy akik igazságos ügyért szállanak sikra bátran, férfiasan, azokkal ott van a Mindenható segédalma is. És lehet-e félnünk a legvégzetesebb alakulások közepett is, ha igazságunk tudatában, kapzsi emberi hatalmaktól meg nem rettenve zenghetjük: „Erős várunk nekünk az Isten”!

Lelkes tüntetések.

A péntek egy heti általános mozgósítás híre az első percekben hár nagy riadalmat okozott, mikor azonban lassankint kiderült, hogy Szarvas már kevésbé érdekelt község ez újabb intézkedésben, az aggodalmak lecsitultak s helyettük szombat egy hete és vasárnap este kitörő lelkesedésű és méltóságon impozáns, szép tüntetést rendezett a szarvasi közönség.

E sokáig emlékeztetessé maradó demonstráció újabb fényes bizonyítéka annak, hogy ami községünk lakosságának magyaros érzése és hazafias szelleme közéletünk vezérlő alakjainak törhetetlen buzgalma és fáradozása révén oly erős alapot nyert, hogy azt megingatni eddig semmiféle izgágaságnak nem ikerült. A nevezett estéken harci és hazafias dalokat éneklő tekintélyes tömeg vonult végig a szarvasi főbb utcákon. Urak, urhölgyek, egyszerű emberek, napszámósok, gyerekek, ifjak, idősek stb. kitörő lelkesedéssel énekeltek s tüntettek a háború mellett. Legjobban az itthon rekedt untaughok tüzeltek. Meg is jegyezte egy mórózus alak: „Könnyű itthon kiabálni, de bezzeg menjenek Szerbiába s ott kiabáljanak ilyen bátran halált a szerbekre?”

A lelkesült tömeg több tekintélyes szarvasi politikus lakása elé vonult, akik gyújtó hatású beszédekkel intézték a néphez.

Legnagyobb volt az óváció Haviár Dániel lakása előtt, ahol a közönség a hazafias tüzzel, tartalmas beszédet kitörő lelkesedéssel s lelkes éljenzéssel fogadta. Éjfélre járt az idő, midőn a szokatlanul eleven utcák lassankint lecsendesültek.

Az újabb bonyadalmak hatása.

Mikor azonban hétfőn az orosz és francia támadás híre elterjedt s a súlyos helyzet rendkívüli volta ezáltal plausibilis bizonyítékot nyert, a tüntető harci kedvet ismét felváltotta a szorongó aggodalom. Merf az lélektani pozitívum, hogy biztos lőtávolon kívül lelkesedni könnyű dolog, a komolyan előtörő imminens veszedelem azonban a lelkekben telohasztja a tüntető kedvet helyette a bizonytalan töprengés veszi át az uralmat.

A végsőkig csigázott izgalommal lesik napról-napra nálunk is a megkésve érkező lapokat s lázas érdeklődéssel kísérik az európai bonyadalmak alakulását.

Sok az inséget látó család.

Az érzelmi emóciók külső jelentkezése másodrendű dolog. Tudjuk, hogy hány szenny család maradt kenyérkereső nélkül az

apa bevonulása folytán. Hazafias és emberbaráti kötelesség olyan gyorsan, amint csak lehet, segíteni ezeken. Pedig bizony nálunk ez a segítő akció igen nehézkesen megy. Az lenne igazán szép fenséges és humanus lélekre valló tüntetés, ha az a szombati és vasárnapi tömeg hasonló zajos lelkesedéssel járná be a várost azért, hogy a szegény éhező itthonmaradottak részére gyors segélyt gyűjtene?

Azok az ezer gond között élő anyák újabb katonákat nevelnek a hazának s ez éhező gyermekek aligha fognak jóllakni azaz, ha elénekéljük nekik, hogy: Fel-fel vitézek a csatára. Községünk derék lelkésze Kellő Gusztáv buzgalmanak már van szép eredménye. Néhány derék gazda már adományozott.

Bartos Pál év. lelkésznek csütörtöki írásmagyarázat alkalmával való lelkes buzdítása folytán a hivatól rövidesen 71 korona gyűlt egybe, továbbá egy mázsa buza s néhány liter bab. Megható volt egy öreg anyóka nemes áldozatkészsége. A földhöz ragadt szegény nő készpénzen 3 liter babot vett s azonkívül 2 korona készpénzt adományozott. Miután a helyi lapok és a lelkészek az adakozásra való előzetes felhívást megtették, most már nagyon is itt az ideje, hogy a segélyező bizottság meg alakuljon s egy praktikus szervezet intézze ezt a dolgot.

Lelkészeink a szószékről buzdították adakozásra a hivat.

A jótékonyság hiénai.

A segély kiosztásánál nagyon ovatosan és okos körültekintéssel kell eljárni.

Itt is, ott is felmerült oly panasz, hogy nem egy esetben szemtelen arranganciával s lármás hangon követelnek (nem pedig kérnek) segélyt olyanok, akik épen nincsenek reá utalva. Akiiket segélyben akarunk részesíteni, ökvetlen vizsgáljuk meg minél alaposabban az illetők megélhetési körülményeit. Az ügyis körülől összegű segélyt csakis olyanok kapják, akik különösen reá vannak utalva.

Kereset nélküli, apró gyermekekkel megáldott anyák s ne csupa felnőtt erős munkabíró családtagokkal bíró házak részesüljenek első sorban segélyben.

Harangoztassunk.

Szrnka J. János nemesleltű földbirtokos polgártársunk a bevonuló községi polgárokat vonatinduláskor a saját költségén ünnepélyes haragzugással akarta bucsuztatni. Szép és nemes gondolat. Lélektanilag azonban annyiban kifagásolható, hogy az ügyis fájó elválást még nehezebbé és fájdalmasabbá

tenné a távozókra nézve az, ha a legtöbb-ször temetésre szóló ünnepi harangszó emlékeztetné őket az esetleg bekövetkező halálra.

Nagyon nemes és megnyugtató, hitben felemelő érzést váltana ki az itthonmaradtak lelkében az, ha minden este (pl. a mostani tízórai harangozáskor) az összes harangok szólnának egy negyed óráig. Gyönyörű léleknevelő emlékeztetés volna ez a távolban küzdőkre s komoly intelem az istenhez való fohászkodásra.

Szarka J. János nagyrabecsült polgártársunk eszközölje ezt ki legalább 2 estét át. Tapasztalni fogja mindenki a felemelő hatást.

Pénzcsempészség automobilon.

A szerda esti ribillió

Rálóttek az automobilra.

Gyönyörű holdas este szállott alá az elmúlt szerdán Szarvasra. A főúton nyugodtan sétáló közönség között egyszerre nagy riadalom támadt.

Futva tödültek a hid felé, melyet csendőrök, rendőrök szállottak meg s az utat gerendával zárták el. Az a riasztó hír járt szájról-szájra, hogy egy pénzt csempésző francia automobil akar átvonulni Szarvason. Egyszerre csak Szentandrás felől automobil-tülkölés hallatszott. Az érkező gépet azonnal feltartóztatták, de kitűnt, hogy a szentesi rendőrség automobilja.

Egy tizedes 3 legénnyel Csabára tartott a gépkocsival. Igazolás után elengedték. Ezen automobilra Békésszentandrásról állítólag rálóttek, mivel a felszólítás dacára sem akart megállani. A hidat azonban szigorú őrizetbe vették. Autentikus forrásból nyert értesítés alapján az izgalmat keltő eset magyarázata a következő.

A szarvasi járás főbírája, Dr. Wieland Sándor szerdán este egymásután kapta a sürgönyöket úgy az alispántól, mint a szegedi hadkerületi parancsnokságtól, hogy egy francia automobil 100 millió frankkal az Alföldön át Oroszország felé siet. A felvidéken nem mehet, mert útját zárták s ezért tért az Alföldre. Szerdán egész nap Dévaványa és Vésztő határában kóborolt. Az automobilban ülők részint fátyolos hölgyeknek öltözött, részint csendőr rendőrruhát váltó férfiak. Dr. Wieland szigorú intézkedéseket tett, hogy a hidakat szigorú őrizet alá vegyék.

Őrzik az összes utakat.

Fegyveres polgári őrök.

Az az értesítés érkezett, hogy az állítólagos 100 millió frankot, mely több mázsá súlyt képvisel több automobil rejtegeti s a megrekedt kocsik Szarvas, Öcsöd, Mezőtur, Gyoma környékén csavarognak.

Dr. Wieland csütörtök délelőtt doboltatás útján figyelmeztette a lakosságot arra hogy teljes éberséggel résen legyen. Délután pedig a külterületi lakosságot oktatta ki arra, hogyan akadályozzák meg az automobilok tova haladását, egyszersmind önkéntes polgári őrökkel árasztotta el a környéket, akik fegyverkezve, éjjel megszállották a főbb uta-

kat. A kézrekerítők magas jutalékra számíthattak s a pénz maga pedig az állam tulajdona maradt volna.

Egy automobilnak Nagyváradon való elfogása már hírül jött még csütörtök délelőtt. A lakosság lázas érdeklődéssel és izgalommal várta az automobilok elfogatását.

A szarvasi kövesutak végét gerendákkal rekesztették el a községen belül. Hiszen nagyon is indokolt volt a legszélesebb körű intézkedések megtétele, mivel 100 millió frank hadi zsákmány még gondolatnak is szédítő. De az is bizonyos, hogy a pénzt szállítók is minden végsőre el lehettek készülve, állig fegyverkezve.

Nincs aprópénz gyanus idegenek.

Az emberek okatlan rémülete kelemetlen pénzforgalmi akadály előidézője lett. A papírpénzt, tömegeseu kezdik fémpénzre váltani felokulván a Kossuth-bankok sorsán. A kereskedők teljesen kifogytak az aprópénzből mert aki két skatulya gyufát vett, 20 koronával fizetett s papírpénzt ily módon más és más üzletekben lassankint ércpénzre váltotta.

E forgalmi zavar miatt a hatóság dobszó útján figyelmeztette a lakosságot, hogy az ércpénzt visszatartani tilos. Másik szóbeszédre okot adó dolog pedig többeknek az a megfigyelése, hogy több idegen délszláv típusu ember, bár nem nemzetiségi csak közönséges öltözetben ment át Szarvason Szentandrás felé. Mivel a kémkedés gyanúja ilyenkor "joggal felmerülhet, ajánlatos lenne úgy a szarvasi, mint a környéki fakvak hidjain, átvonuló idegeneket igazolásra, szőlítani fel s gyanu esetén megmoztni.

Mivel a rendőrség és csendőrség korlátozott száma folytán nem igen köthető le a hidak őrizetére s az átkelők ellenőrzésére, annál szükségesebb lenne e polgári őrség szervezése s ez őrség segédkezése ilyen óvintézkedéseknél.

Az itthon maradt napszamosok szörnyű insége.

Hihetetlen, hogy folyton jogot és igazságot kiabáló elemek a jog és igazság fogalmának teljes tudatlanságával nevetséges módon uzsorázzák ki a háboru folytán előállott munkáshiányt. Igen érdekes és tanulságos az alábbi szarvasi munkásidyll.

A napokban eseten demagógia pózban állít be a főjegyzőhöz egy napszamos s igen emelt hangon hívta fel a főjegyző figyelmét arra, hogy a piacon az éhező napszamosok száza állanak. A főjegyző humánus lelkülete mélyen megindult a szörnyű inség hallatára s nemes buzgalommal gondolkodott azon, hogyan lehetne valami mentőakciót szervezni ez éhhalálnak kitétt emberek megmentésére.

Másnap azonban egész más véleménye támadt erről a szörnyű inségről. A történet ugyanis úgy folytatódott, hogy egy tekintélyes és jómodu szarvasi tanárnak napszamosokra volt szüksége a földjén végzendő munkálathoz. Hallván ő is a rémes inségről, nemes buzgalommal úgy gondolkodott, hogy

egyrészt jótéteményt gyakorol a munka nélküli napszamosokkal szemben, azzal, hogy munkát ad nekik, másrészt — és itt egy kicsit örült is úgy befelé — tekintettel a nagy inségre biztosan minimális napszambér mellett kap munkásokat? Ki is megy a szarvasi „forum romanum“-ra, a piactérre s megszólít egyet az ácsorgó napszamosok közül: „No jó ember, nekem néhány napszamos kellene, jön-e? A napszamos, foga között egy garasos, szortyogó pipával, úgy foghegyről odaveti. „Hát gyűvök!“ Az uriember eme épen nem inséges állapotnak megfelelő viselkedés után kissé aggodalmas arccal kérdi: „És aztán mit kér egy napra? Az atyafi előbb kiveri a bagót szurtos pipájából s nem kis szünet után foghegyről, szinte gögösen odaveti: „Hát tiz koronát!“

Az uri ember majd hanyatt vágódott az ámulattól. Mindenekelőtt biznyságot akart szerezni arról, hogy ébren van-e? A közeliében vizes tejet és záptojást áruló kofák kiabálását hallotta, a főúton ott látta a harapni való porfelleget s az árkokban pedig vigan legelészték a disznók, libák, pulykák, csirkék stb. Tehát biztos volt, hogy ébren van: I-h, de mit szaporítsuk a szót. E szegény polgártársunk nem tehetett egyebet, minthogy 10 korona napszám mellett felfogadott néhány embert, lévén rájuk nagy szüksége. De közben azaz ötlete támadt, hogy a kutyafáját isten bizony kedve lenne beállani a nyári vakációban napszamosnak.

Egy hónap alatt anyit keresne, hogy pár hétre fürdőre is mehetne. És munkába állottak a patikába illő drágaságu, szegény inséges napszamosok, de micsoda lusta, haszontalan munkát végeztek? Ugy mozgott a kezük, mint akik az utolsó kenetet veszik fel. 10 korona napi bérért napot lopni, ez nem jog, sem igazság, ezt magyarul pimaszságnak nevezik.

Ezt a tanulságos képet egy vidéki csattanóval fejezzük be. Egy kunszentmártoni ember a napokban heréjét akarta levágnatni. Az egész legfeljebb egy órai munka lett volna. Napszámot keresett. Egyik husz, másik harminc koronát kért. Meghallotta az alkudozást az ottani rendőrbiztos, Gaál József s mindjárt kész volt a felelettel: „Solise bajlódjék ezekkel gazd'uram, levágom én azt a herét 40 filléért. És bizonyítani tudjuk, hogy a rendőrbiztos a gazdával azonnal neki látott a munkának s fél óra alatt a here lent volt.

Szegény éhező napszamosok, lesz idő, amikor még a miniszteri tanácsosok is irigykedve fognak gondolni reátok.

Milyen volt Szarvas területének őskori képe és kulturája?

Lapunk szerkesztőjének éveken át folytatott régészeti kutatásai alapján Szarvas területének végtelen tanulságos és érdekes őskori képét meglehetősen pontossággal állapíthatni meg. Az eddigi kutatások alapján teljesen beigazolást nyert, hogy az őskorban Szarvason a Körözs, melynek igen sok mellékága lehetett, jobb és bal parti részén igen mozgalmas élet uralkodott s népes letelepülési helyek voltak e parti részek. A közelben legnevezetesebb volt az a tekintélyes halom

mely az ó-templom helyén állott s mely le-nyult a Haviár Dániel-féle portáig. E halomról Anonymus is említést tesz krónikájában.

Kár, hogy e hatalmas méretű halom őskori kincseiből mi sem maradt fenn, mivel évszázadokkal előbb már széthordták e stratégiai is fontos szerepet játszó emelkedést. Tekintettel ezen halomnak a többieket tulszárnyaló méreteire, a honfoglaláskori időkben is lakott hely lehetett és sok becses honfoglaláskori emléket semmisíthettek meg a halom széthányói.

Közvetlen a község közelében másik igen nevezetes ősrégi telep volt a Kunstár András szappanosi gazda földjén levő halom és környéke. Igen tanulságos nyomok szólnak amellett, hogy a Pepi-kertben levő hatalmas magaslat, melyen a szép kis klátó van, szintén népes őskori telep volt, úgy szintén az a partos vonulat, mely a Pepi-kerten végig haladva, a régi sörháznál folytatódva a békés-szentandrás köves uton túl is tovább nyomozható.

Az őskori településre szolgáló vonulatok Szarvas közepén is áthaladnak s az ótemetőn túl a hurkási földeken át folytatód-
nak. Ez említett három halmon kívül Szarvas többi távolabbi halmjai és partos vonulatai szintén alkalmas tartózkodási helyekül szolgálhattak az őskortól kezdődőleg a történelem minden idejében, amint azt a különféle korszakokból származó leletek igazolják is.

Általában Szarvas területén nagy számmal található s állapíthatni meg egykori vizek medreit s az ezeknek megfelelő partos magaslatokon Szarvasnak úgy közelebbi, mint távolabbi partjain az őstelepek nyomai több helyen megállapíthatók. A jelenleg tanyai településre szolgáló helyeken Szarvas területén, az őskorban népes, eleven élet uralkodott, az akkori időknek megfelelő nem közönséges kultúrával. Így pl. a szappanosi kőkori ember igen fejlett agyagműveltségéből megállapíthatni, hogy e nép az európai kőkori népekhez viszonyítva a műveltségnek sokkal magasabb fokán állott, mint a mostani szarvasiak a jelenlegi európai kultúrához viszonyítva.

Szükségesnek tartjuk megjegyezni, hogy őskori és újabbkori letelepülésre s temetkezésre nemcsak a meglevő, vagy akkoriban emelt halmokat, hanem általában az emelkedettebb partos vonulatokat egyaránt, felhasználhatták. Ezt bizonyítják a szappanosi, a Pepi-kerti a Szarvas községein áthaladó, a hurkási földeken végig nyúló, az érparti, az ó-szölői, a téglagyarak területén áthaladó partos vonulatok és még sok más Szarvas területén levő partos rész.

Annyi bizonyos, hogy Szarvas területén nagyobb szabású ásatások révén kezdve a kőkortól a prehisztórikus időszakot befejező La-Tène korig, úgy szintén a történelmi idő régebbi szakáiból is sok értékes, nem egy esetben szenzációs emléket, leleteket lehetne felszínre hozni.

H I R E K.

— **Esküvő.** Ausländer Lajos Kolozsvárról folyó hó 4-én tartotta esküvőjét Gross Micikével, Gross Sándor tekintélyes szarvasi üvegkereskedő bájos leányával. Gratulálunk.

— **Kinevezés.** Egy kiváló tehetségű urileányt, *Delhányi Vilma* okl. tanítónőt a m. kir. kultuszminiszter a mezőberényi áll. iskolához nevezte ki. Gratulálunk.

— **Biztos a győzelem.** Nekünk magyaroknak egyáltalában nincs okunk aggódni. Az ellenség babonás félelemmel gondol a világhíres magyar katonákra. A külföldi hatalmak is rokonszenvvel fordulnak felénk. Romániában a hangulat mireánk, vagyis Hármas Szövetségre nézve kedvező. Károly király e hangulatnak legfőbb táplálója és fokozója. Legutóbb is össze hívta az ország vezérlő politikusait és számszerűleg kimutatta, hogy Németország hadereje egymagában is képes megsemmisíteni az orosz és francia haderőt. Hát a még monarchiával együtt! Ezért jobb Romániának az erősebb fa árnyékában meghuzódni.

— **A táviratlevelek váltásának beszüntetése.** A m. kir. kereskedelemügyi Miniszter, a táviratlevelek váltását a belföldi, ugyisint Ausztriával, Bosznia—Hercegovinával és Németországgal való forgalomban — egyenlőre beszünteti.

— **Az ev. egyházközségi felügyelői állás.** A háborus izgalmak elnémitották egyelőre ami ev. egyházközségünk zajos bonyodalmait. Az új egyházközségi felügyelő személyének kérdése is egyenlőre háttérbe szorult a nagy világesemények mellett. Rendkívüli tanulságosnak tartunk azonban megemlíteni egy, a józan elemek felülkerülését jelentő mozgalmat. Az ev. egyház hiveinek egy tekintélyes, higgadt, üres demagógia által félre nem vezethető csoportja mind határozottabban kezdi hangoztatni annak szükségességét, hogy a szarvasi ev. egyházközség régi tekintélyét s fejlődését a jövőre nézve csakis azzal lehet biztosítani, ha egykori nagynevű felügyelője, Haviár Dániel venné ismét szakavatott kézbe az egyház, alaposan kuszált ügyét. Még a legerősebb Haviár ellenesek is szégyenkezve bár, de elismerik ennek szükséges voltát. Végtelen nagy s nemes áldozat lenne Haviár Dániel részéről, ha a hivek hálátlan igazságtalanságaira fátyolt borítva, kiváló vezetői képességével fel emelné a lenn bukácsoló szarvasi ev. egyházat.

— **A csendőrség pótlása.** A csendőrség elvont embereinek helyét egy bakával és egy huszárral pótolták. A baka helyébe azonban 2 honvédluszárt állítanak, hogy a lovaszolgálatot is teljesíthessék. A megcsappant számú rendőrség éjjel-nappal szolgálatban van, ami alaposan kimeríti az embereket.

— **A magántáviratok felvételére vonatkozó intézkedések.** Az elrendelt mozgósítás folytán az olyan magán táviratokat, melyek részben, vagy egészben titkos (összebeszélt, betűjegyes, vagy számjegyes) nyelven vannak szerkesztve, továbbá az olyan közértelmű nyelven szerkesztett magántáviratokat, melyek a kereskedelmi nyelvnek rövidített kifejezéseit, vagy kereskedelmi jelzéseit tartalmazzák, vagy amelyekben katonai vonatkozású adatok fordulnak elő, a posta- és távirat hivatalok nem vehetnek fel, ha pedig tévedésből mégis felvettek nem továbbíttatnak és nem kézbesíttetnek.

— **Követésre méltó nemes cselekedet.** Podmanyczki Pál szentesi út melletti tanyai lakos az idei 20 zsák buza termésének felét, vagyis 10 zsák buzát a községi előjáróság-nál felajánlotta a célból, hogy az előjáróság a mozgósítás folytán kenyérkereső családfenntartó nélkül maradt szegény családok között a családi körülményekhez mért arányban ossza szét. A nemes cselekedet követésre méltó.

— **Dagad a csabacsüdi kulturbotrány.** A milliomos csabacsüdföldbirtokos tulságos takarékosága folytán az ottani, 18 év óta ott működő uradalmi tanító, minden különösebb ceremónia nélkül egyszerűen állását vesztette. Hivatalos közegek figyelmen kívül hagyták az uradalmi tanítói állás jellegének megállapítását s a kérdést most tisztázták, mikor egy tanító kenyeréről volt szó. És pedig a döntés úgy történt a miniszterium részéről, hogy a uradalmi tanítói állást magánalkalmazásnak minősítették, szóval a milliomos úr javára dőlt el a dolog s a 18 éven át páratlan buzgalommal kinlódó értékes hazafias és vállalásos szellemű munkát végző tanítóember pedig állását vesztette. Persze a tanító hivatalosan, bár hónapok teltek el, még most sem kapott értesítést a miniszteri döntésről, csak úgy privátum közölték vele. Schwarcz földbirtokos azonban a fizetés kiutalását már megtagadta. A tanítót szóval mind a mai napig a legnagyobb bizonytalanságban hagyják, ég és földközött lebegve, kenyerétől megfosztva. A nemzeti mivelődés önfeláldozó harcosa ime ilyen jutalmat nyert hosszú évek idegölő munkájáért. Vajjon nincs-e igaza Harkányinak, mikor azt írja, hogy a kultúra mártírok vérével táplálkozik?

— **Működik a mozi.** Szinte jól esik a háborus veszedelmeket elfeledni néhány órára. Hol tehetnénk ezt legjobban, mint épen a piactéri moziban, hol a sok érdekes kép mellett nem jut eszünkbe a dühös muszka sem. A mai műsor valóságos szerum a háborufélelem ellen. Érdeemes megtekinteni és gyönyörködni benne. Jótékonycélu előadás.

— **Tábori posták működése.** A hadrakelt seregnél a tábori posták működésüket folyó évi augusztus hó 4-én megkezdik. Tábori postákhoz közvetíthető küldeményeket összes posta (távirda- távbeszélő) hivatalok és postai ügynökségek felvehetnek. A küldemények címzésére nézve a posta (távirda- távbeszélő) hivataloknál és postai ügynökségeknél kifüggesztett hirdetmény kellő felvilágosítást nyújt.

— **Diákok a posta szolgálatában.** Az aradi középiskolák 15—18 éves tanulói jelentkeztek a postafőnöknél és a háborus idők tartamára felajánlották szolgálataikat. A postafőnök az ajánlkozást elfogadta és így Aradon már legközelebb fiatal diákok kézbesítenek leveleket és sürgönyöket.

— **A főszolgabíró munkában.** A járási főbíró, dr. Wieland valami emberfeletti munkát végez. Nemcsak a nappali, de az éjjeli időben is nem egy esetben oly megnyugtató intézkedést kell tennie, hogy szinte fizikai lehetetlenség azoknak eleget tenni. Dícséretére legyen mondva, bámulatos pontossággal és gyorsasággal, végzi minden munkáját. De hogy meddig bírja ezt az idegölő kimerítő és végtelen felelősségteljes munkát, arra igazán kíváncsiak vagyunk?

— **A látogatás befejeződött.** A szarvasi járásban az elmúlt szerdán fejezték be a látogatást, mely pénteken kezdődött, amikor is Szentandás került sorra. Szombaton Öcsöd, vasárnap Kondoros és Szarvas II-ik kerülete, hétfőn a III-ik kerület, kedden a IV-ik kerület, szerdán pedig az I-ső kerület és a tanügyi rész fejezte be az avatást. Az eredmény 400 ló.

— **A fantázia működik.** A felcsigázott fantázia a legkittünőbb ismétlődő fegyvernél is jobban működik. A kósza hír oly polgártársak holt hírét költi, akikről kisért, hogy részint itthon sétálnak, részint még nincsenek is lent a határon sem. A magyarázata e híreknek az, hogy a nép felizgult képzelmenekkel valami akár való, akár valótlan esemény, amiből táplálkozhat. Szóval a háborus izgalmaival telt fantázia egész kedélyesen eregeti a képzelt puskagolyókat a hadköteles szarvasi vitézek hasába.

— **A megyei kutyák statisztikája.** A vármegye alispánja által összeállított kimutatás szerint összeíratott a vármegye területén 24390 kutya, melyből adómentes 10749, adóköteles 13641. Az adókötelesek közül luxuskutya 115, vadászkutya 77, agár 2, házörző 13447. Az ezek után kivetett ebado összege 14465 koronát tesz ki.

— **A tanítás kezdetének elhalasztása.** Bár még intézkedés nem történt, de csaknem biztosra vehető, hogy helybeli tanintézeteinkben sem veheti kezdetét a tanítás rendes időben, annál inkább is, mivel a tanítók és tanárok jórésze a katonasághoz vonult be. Szükség esetén az intézeti épületeket a sebesültek ápolására rendezik be s a tanítók és tanárok pedig a különböző hivataloknál szükségessé váló kisegítőül osztánának be, önkéntes vállalkozás esetén.

— **Drága a napszám.** A háboru hírére felszokott az élelmiszerek ára. A napszám a legnagyobb. A kunszentmártoni piacról aratásra hívtak napszamosokat, akik 20—30 korona napszámot kértek. Ez az állapot tűrhetetlen. A termény le van aratva, de elcsépelni nem lehet mert az itthon maradtak horribilis napszámot kérnek.

— **Törvényhatósági bizottsági ülés.** Békésvármegye törvényhatósága július 31-én rendkívüli gyűlést tartott. Ezen a megyegyűlésen — természetesen — szintén meglátstott, hogy háborus időköt élünk, aminek okaért igen kevesen jelentek meg ott a vármegye uraiból s a megjelentek is oly gyorsan végeztek a meglehetősen nagy számú tárgysorozaton felvett ügyekkel, amilyen gyorsan talán sohase.

— **A román trónörökös átvonulása Szarvason.** Lelkes izgalmat keltett csütörtökön egy másik szenzációshír, nevezetesen a főbíró távirati értesítést kapott, hogy a Potsdamból Romániába igyekvő román trónörökös a csütörtöki nap folyamán Szarvason is átvonul s kellő tisztelettel való fogadtatára mindent el kell követni. A szarvasi közönség feszült érdeklődéssel és lázas izgatottsággal várta egész nap a velünk rokonszenvező nemzet trónörökösét. Az utazásnak valami akadálya lehetett, mivel az átutazás a jelzett napon nem történt meg. A fővárosi lapok is megemlékeztek a trónörökös utazásról, úgy szintén a milliókat rejtő francia automobilokról is lassankint azonban mindkét szenzáció a bizonytalanság ködébe burkolódzott.

— **Megfogytak a tűzoltók.** A szarvasi tűzoltóság, bevonulás folytán, számba teljesen lefogyott. Nagyon ajánlatos lenne tűzrendészeti érdekeink biztosítása céljából, ha önkéntes jelentkezőkkel kiegészítené községünk a tűzoltóság jelenlegi csekély létszámát.

— **Tömeges nyugtázás.** Lapunk felhívására egy nemesszöv. szarvasi asszony, Pi-

tonyák Pálné okl. szülésznő 2 koronát adományozott a bevonult katonák itthonmardottainak felsegélyezésére. A pénzt a község vezetőségének átaladják kiosztás céljából. Bár minél többen buzdulnának fel e szép példán hasonló nemes adakozásra.

— **Rendkívüli képviselőtestületi közgyűlés.** A tegnap tartott községi rendkívüli képviselőtestületi gyűlésen tárgyalás alá került a község által adandó pénzbeli segély a bevonultak családtagjai részére. A segélyezés és segélygyűjtés eszközzésére nézve Bartos Pál ev. lelkész egy nagy gondal kidolgozott tervezetet terjesztett elő. A polgári őrség szervezése ügyében szintén döntés történt. Mindezekről a legközelebbi számban fogunk részletesebben beszámolni.

— **A cséplés eredménye kedvezőtlen.** Az eddig megejtett cséplések legtöbb helyen csallódást hoztak, úgy hogy ezidőszert mint egy 2,300.000 métermázsával kevesebb termés várható, mint két héttel ezelőtt, a legutóbbi hivatalos termésbecslés alkalmával. Ez a csökkenés a jelentős általános részében felsorolt időjárási és rovári károsodásokon kívül a július első napjaiban járt forróság által okozott hőütés szomorú következménye.

— **Az országos heti vásárokról vonatkozó szabályrendelet szerint** minden árucikk kijelölt áruhelyiségeken, az iparigazolvány keltére való tekintettel elsősorban a helybeli iparosok lesznek elhelyezendőek, ezek után a vármegyebeli vidéki iparosok és kereskedők, az egyes községekben ily sorrendben következnek: Szarvas községben, Békésszentandrás, Öcsöd, Nagyszénás, Endrőd, Gádosor, Gyoma, Kondoros, Mezöberény, Szentetornya, Orosháza, Körösladány, Csorvás, Békés, Békéscsaba, Pusztaföldvár, Ujkigyós, Köröstarcsa, Békéssámsón, Doboz, Füzesgyarmat, Gyula, Kétegyháza, Szeghalom, Gyulavári, Tótkomlós.

— **Mennyi buza termett az Idén hazánkban?** A m. kir. központi statisztikai hivatal adatai szerint a folyó évben a buza vetésterülete a kiszántások figyelembevételével 6.064.234 kat. hold. Ezen a területen a gazdasági tudósítók és m. kir. gazdasági felügyelőségek adatai szerint kat. holdankint átlag 5.63 métermázsá, vagyis összesen mintegy 36.410.000 métermázsá buzatermés remélhető.

— **A kivándorlás rekordja.** Európából még egy évben sem érkezett annyi bevándorló az Északamerikai Egyesült-Államokba, mint a most június 30-án lezárt pénzügyi évben. Caminetti bevándorlási főbiztos kijelentése szerint legalább is 1,300.000 külföldi érkezett az Egyesült-Államokba, hogy ott ideiglenesen vagy véglegesen megtelepedjék. Hazánkba 134.747 ember vándorolt ki. Visszavándorló volt 34.730.

— **A főjegyzőség munkáiban.** A közigazgatási hivatalok vezetői a mostani rendkívüli helyzetben valósággal olyan munkát végeznek itt-hon, mint akármelyik hadvezér ott kinn a csatátéren. Más helyen megemlékezünk arról az éjjel-nappal való talponállásról, mely a főbírói tisztség számára jutott ki. Ehez hasonló megfeszített, nekéz munkában van része a főjegyzőnek is. Egymásután érkező rendeletek, felhívások, ezerféle intézkedések, gyűlések stb. szinte ezer kezét és ezer főt kívánnak. De dicséretére legyen mondván, ami közigazgatási vezetőink s úgy a tisztviselők is kifogástalan pontossággal és gyorsasággal végzik feladatukat s valóban min-taszerű az ő lelkiismeretes önfeláldozó munkájuk.

— **Jótekonycélu előadás.** A mozi is kiveszi részét a nemes adakozásból. A tegnapi és mai előadás bevételének egy részét átaladják a hátramaradott családtagok felsegélyezésére. Az átadott összeget, ha közlik velünk nyilvánosan nyugtazzuk. Jövőhéten Royál Bioskopban szombaton és vasárnap rendkívüli műsor! a bevonult katonák szegény családok támogatására rendezti az igazgatóság. Buzgalmuk igaz pártfogást érdemel. Menjenek el minél többen e jótekonycélu előadásokra!

— **Harc a milliókért.** Valóban megérdemli e címet az a lázas buzgalom mellyel a szarvasiak szereték volna nyakon csipni a milliókat szállító francia automobilo-kat. A fegyveresen való lesben állásra és örködésre egész csomó ember vállalkozott, diákoktól és inasoktól kezdve egészen a 14 próbás vén kocavadászokig. Szinte gyerekszám-ba menő legénykék jámbor verebek riasztására alkalmas fébert puskákkal készülődtek neki. Mások berozsdásodott, ósdi típusu revolvereket pucoltak. Itt-ott egy-egy duplacsövű vegyver is megvillant. Csak úgy tódult ki a határba a sok buzgó automobilvadász. És lesbe áltottak, ki itt, ki meg amott. És füleltek, lestek, vártak türelemmel olyik már érezte is a zsebében a sulyos aranyakat. Ha egy kanász a távolban a tülköt megfújta, összerementek a lesben állók, azt hiték, hogy az automobil szól. A milliókkal terhelt automobilo-k helyett azonban hatalmas villámlás és mennydör-dés közben csinos zápor öntötte nyakon a lelkes öröket s reggelre aztán, ha aranyakkal teli automobilo-kat nem is fogtak, helyette azonban fogtak olyan náthát, hogy testvérek között is megért öt faranciát.

— **Jótekonyság.** A szarvasi főgimnázium tanárikara és tanulóifjúsága úgy a tanítóképző is megindította a gyűjtést a harcba távozottak család-jainak felsegélyezésére. A főgimnázium igazgatója és pénztárosa az adakozást, mely eddig is már szép összeget adományozott, a következő felhívással vezetik be: Kedves Kartársaink! Kedves Tanuló Ifjúság! Nehéz idöket élünk, még nehezebb napoknak nézünk eléje! Körülöttünk lángba borul a világ! Az égig lobogó tüznyelvek a mi drága hazánkat is elhamvasztással fenyegetik! A kultúra a vadsággal, az ösztinteség az alsággal, az igazság az igazságtalansággal méri össze fegyverét! A nagy leszámolásnak nagy tisztulással kell végződnie? De ki kerül ki győzedelmesen? A történelem tanúsága szerint minden népnek megvan a maga hivatása az emberiség sor-sában. A magyar nemzeté az, hogy miként a szirten a tenger tajtékzó habjai, rajta törjenek meg a vad népek árjának vészes hullámai! E magnsztos hiva-tásában egy ezredéven át megsegítette a magya-rok Istene! Most sem engedheti ő, hogy istentelen kezek megássák a sírját! Istenünk megsegít, ha ma-gunk is segítünk magunkon! Kedves Kartársaink! Kedves Tanulóink! Honfitársaink: apák, fiak, test-vérek életüket viszik a haza oltárára! Mi itthonma-radottak siessünk az anyák és hitvesek- maholnap talán özvegyek- nehéz gondjainak könnyítésére és a gyermekek- maholnap tán árvák- nélkülözéseinek enyhítésére: Tegyük tanúságot arról, hogy a tanár és tanítvány között lehet különbség a kor, képzet-ség, és száz egyében, de a haza forró szeretetében nincs! Nem is lehet! Adakozzunk! Minden fillér egy-egy könnyet szárit! A begyűlt összeget a Helybeli Segélyosztó Bizottság rendelkezésére fog-juk bocsátani.

Mocskonyi József
főgimn. igazgató.

Kutlik Endre
főgimn. pénztáros.

— **Meghívó.** A helybeli két nőegylet Vörös Kereszt és Tulipán Egyesület ma d. u. fél 5 órakor a község-háza nagy tanácstermében a háboruba bevonult katonák család-tagjai segélyezése és a Vörös Kereszt helybeli fiók egyesület működésére vonatkozó intézkedések megtétele tár-gyában értekezletet tart, melyre az egyesületi tagok ez áton is meghi-vatnak.

— **A kenyér nélkül maradtaknak adakozók.** Kelló Gusztáv ev. lelkész nemeslelkű fel-hívása folytán az ev. hívek csinos összeget adományoztak a bevonult katonák hátramaradottai felsegélyezé-sére. A kegyes lelkű adakozók ime: N. N. 100 kor., N. N. 50 kor., Szrnka J. János, Kelló Gusztáv 20—20 kor., Placskó István, Czesznak Pál 10—10 kor., özv. Ráksa Andrásné, Frankó Pál 5—5 kor., Medvegy György 4 kor., özv. Sárkány Pálné, özv. Sárkány Ferenezné 3—3 kor., Klimaj György, András György, Szrnka György, özv. Czesznak Ist-vánné 2—2 kor. Összesen: 230 kor. A jó isten, ki megihlette a nemes ada-kozók szívét, az áldja meg jósa-gukért e derék polgártásukat: A többi lelkész urak szintén szép összegű gyűjtésének eredményét, illetve az adakozók nevét a lap legközelebbi számában hozzuk.

CSARNOK. A háboru költsége.

Bucsulevél.

Szomorodott szívvel írom e sorokat
Édes szívem néked
El kell masíroznom, táborba kell szállnom
Már a jövő héten
Ha csak szeretsz rózsám egy picit is en-
[gem
Ejts értem egy könnyet, tán megérdemelem
Ne haragudj reám, hogy nem bucsuztam el
Sajnáltalak téged
Mert ha látlak sirni, ha látlak zokogni
A szívem szakad meg.
De ha visszatérek — bízom az Istenben, —
Egy máseki leszünk örök szeretetben
Hogyha pedig edes, többé nem láthatlak
Sirass el örökre.
Ott fekszem majd csendben a nagy te-n
Szerbia földjében [mető be
Édes les az alvás, hogyha holttestemen
Tajtékzó paripák robognak győztesen
S mikor elnémul már a népek csatája
Keresd fel síromat
Ott nyugszom majd én is bajtársimmal
A közös hant alatt [égyütt,
Megtalálod sírom, hogyha szíved vezet.
Porladó szívem ott is téged szeret.

Orbán János

A VILÁGHIRŰ FÖLDES-FÉLE

**MARGIT-
CRÉME ÉS
SZAPPAN**

használata által arca
tisza, üde és bájos lesz.

A Margit-Créme a főrangú hölgyek kedvence szépítő szere, az egész vilá-gon el van terjedve. Páratlan hatása szerencsés összeállításában rajlik, a bőr azonnal felveszi és kiváló hatása már pár óra alatt észlelhető. Mivel a Mar-git-Crémet utánozzák és hamisítják, tessék eredeti védjeggyel lezárt dobozt elfogadni, mert csak ilyen készítményért vállal a készítő mindennemű felelőssé-get. A Margit-Créme ártatlan, zsir-altan, vegytiszta készítmény, amely a külföldön általános feltűnést keltett.

Ára 1 K. — Margit-szappan 70 fillér.

Margit-pouder K 1.20. — Gyártja:

FÖLDES KELEMEN
gyógyszertára Aradon.

Kapható: Bugyis Andor, Csábrády János gyógyszerészeknél Szarvason.

6

Laptulajdonos: ÖZV. SÁMUEL ADOLFNE.
Kiadó: DR. SÁMUEL ANDOR.

Reggelizés előtt fél pohár

Schmid'scher-féle

Használata valódi áldás gyomor-

bajoknak, székezerülésben

szenyedőknak.

Igmándi KESERÜVIZ

Az elrontott gyomrot
2—3 óra alatt teljesen
rendbe hozza.

Kis üveg 40 fill.

Nagy üveg 60 fill.

Kapható helyben és környékén minden gyógyszerárban és jobb fűszerüzletben. 65—100

FIGYELEM!**! 85.000 pár cipő !****4 pár cipő 9 korona**
4 pár cipő 9 korona

Óriási nagy vétel folytán, a legújabb fasonban szállít az alólírt cég 2 pár uri és 2 pár női — fűzős — cipőt, barna, vagy fekete szintén erős szegezett bőrtalppal szám vagy centiméterekben kifejezett nagyság szerint. — 4 pár cipőt csak 9 korona utánvétellel szállít.

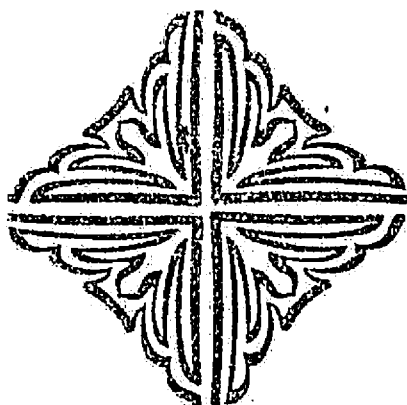
S. STROCH KRAKAU (Austrie.)
cipőáruháza. Krakowska 29—136. n.

Meg nem felelés esetén kicserélem vagy a pénzt visszaküldöm. 5—12

**Miért
nem keresi fel?**

LITAUSZKY PÁL

nagy illatszer- és pipere üzletét.

HOL a legolcsóbb árban a legjobb minőségű parfümök, szappanok, kölnivizek, fogkefe, fogporok és paszták, haj- és bajusz kefék, fésűk, hajfestőszerek, valamint brillantinok stb.

nagy választékban raktáron vannak.

„UTMUTATO”**VASUTI MENETRENDKÖNYV**

A magyar és közös közlekedési vállalatok hivatalos menetrendkönyve.

Tartalmazza

a magyar, közös, osztrák, külföldi vasutak és hajók menetrendjeit és menetárait, a közvetlen vonatcsatlakozásokat, utirányokat, a bérkocsik viteldijszabását.

Bővebb értesítést nyújt a kiadóhivatal, Budapest, IV. ker., Régi posta-utca 4.

13

Szállodák és vendéglők hírdetésére nélkülözhetetlen!

Szállodák és vendéglők hírdetésére nélkülözhetetlen!

Jutányos árban

kiadó egy széken butorozni a ba, igen jó hajtást (Az izr. templom mellett, Veres-féle ház.) 11

Fleischer Jenő

Ezelőtt: Grósz Ármán és Fia

Szarvas. ♦ Belicey-út.

Ajánlja ujonan és dúsan berendezett arany-, ezüst- és ékszeráru, továbbá valódi és china-ezüst evőeszköz és dísz tárgyak raktárát.

Vesz és becserél magas áron bármilyen mennyiségben töredék arany- és ezüst árut, brillantot és gyémántot.

Nagy választék mindenféle zseb-, fali-, harang- és hárfaharang ütő inga órákban, látszerészeti cikkekben és tájéktárakban.

Óra- és ékszer javító műhely.
Pontos és szolid kiszolgálás.

JOHANN MARIA FARINA

GEGENÜBER DEM RUDOLFSPLATZ.

Ezen cég kiváló gyártmánya az egyedül valódi

kölnivíz, kölnivíz-szappan és puder

minden jobb drogueriában, illatszer és gyógytárban kaphatók.

Ügyeljünk a pontos címre: JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz.
Minden hasonlónevű utánzatot utasítsunk vissza. 12—33

Magyarországi képviselő: **HOLCZER EMIL, ZOLTÁN**, Budapest, VIII.

TANULO

fölvétetik

Litaúszky Pál
borbély- és fodrász üzletébe.

Kolozsvári jogi vizsgákra,
Marosvásárhelyi ügyvédi
vizsgára

rövid idő alatt eredményre vezető
módon előkészít **Dr. Polcz Rezső**
ügyvéd, jogi szeminárium és
jogalkalmazást tanító intézete.

Kolozsvár.

Kossuth L. u. 35.
Telefon szám 828.

30—52

Réz- és vasbutorok

háló-, ebédlő-, szálloda-, kórházi- és
kerti berendezések, gyermekágyak és
gyermekkocsik, acélsodrony ágybetétek,
kocsi ülések, lőszőr és afrikai madracok,
diványok, rézkarnisok, ablak, roleták,
redőnyök, mosdó asztal és mosdó kész-
letek, szoba kloset, fa- és széntartók,
kályha ellenzők, tüzelő készletek, ruha-
fogasok, patkány- és egérfogók.

Leggyorsabban szállít:

Garay Károly
réz- és vasbutorkészítő.
Aradon.

34—52

Kiadó ház.

Özv. Moravcsik Józsefné
Juhász-utcai lakása október
hó 24-től berbe kiadó.

Értekezni lehet Plönerer Lajos
tanár és Moravcsik Soma uraknál.

MILLIOK használják

KÖHÖGÉS, HURUT,
rekedtség, elnyálkásodás és számarköhögés
ellen a

Kaiser-féle
mellkaramellákat

a „3 fenyővel”

6050 közjegyzőileg hitelesített bizonyít-
vány orvosoktól és mágnessoktól.

Csomagja 30 fill. Doboza 60 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban
és minden drogeriában. 50—120

Urak és Hölgyek!!

kiknek különös kívánságuk és izlésük van
a ruhafestés és tisztítás iránt, azok csakis

Süveges János

kelmefestő és
vegyszeres
intézet

keresik fel megrendelésükkel Szarvas.

Hol ruhák, kelmék, csipkék

a legtekélyesebben bármilyen anyagból
festetnek és tisztítanak. Gyász eseteknél ruhák 24 óra alatt.

Czipész üzlet

SZARVAS.

Hibás lábaknak a
legipszelését elvált-
lalom. Utána helyes
czipők műziséssel
készítetnek el.

Elsőrendű czipészüzlet (az Árpád bazár-helyiségben), ahol a
legjobb anyagból műziséssel készített modern szabású czipők kaphatók.

Megrendelések a legtermészetesebb felvetétele után (új eljárás) kü-
lönös gondot és izléssel készíttetnek el.

Magyar, angol és francia szakismertéssel dolgozom, miután a
Nagy Mélt. Magyar Kir. Kereskedelmi kormány támogatása révén tanul-
mányoztam a czipészeti technológiáját, miből jeles eredménnyel vizsgáztam

Tiszta, finom és modern munka az irányelvem.

Kérem a nagyrabecsült közönség kitüntető pártfogását

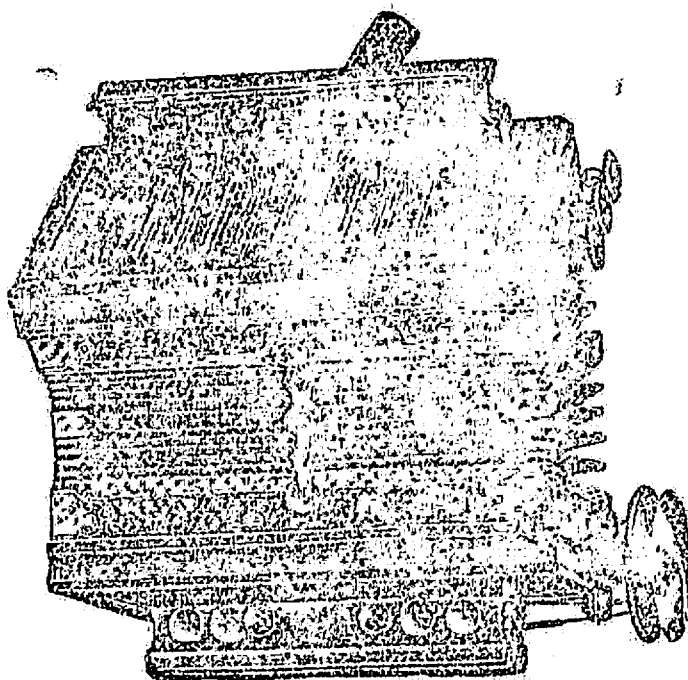
SZÜCS JÓZSEF

czipész mester.

A legjobb gummisarkok,
krémek, selyemfüzők
minden színben,
cipő sámfák
nagy választékban kaphatók.

Ludtalpbatét faragását
eszközlöm, ugyiszintén
rendes talpbatétek,
parafagyókér
és remezből kaphatók.

Wagner a „Hangszer

Király" ujdonságai:

Hegedű, kitűnő hangú, remekül kidolgozott, domboru Stannormia, tokkal, vonóval, 16 drb. felszereléssel csak 12 kor. Finomabb 20 és 30 kor.

Gordonka, igen jó minőségű, nagy erős hangú, finoman kidolgozva, csak 30 kor. egész finom kivitelben 40 koronától 100 koronáig.

Cimbalom, remek, erőshangú, gyönyörű kivitelben 160 koronától 400 koronáig. Keveset használt cimbalomok állandóan raktáron.

Fuvola, igen jó minőségű, billentyűkkel, rézékitemény-nel csak 8 kor. Kezdőknek különösen ajánlható. Hangverseny-fuvolák 15 koronától feljebb.

Harmónium, hatalmas orgonahangú, remek kiállítású 160 koronától 600 koronáig. Használt harmóniumok állandóan raktáron.

Princitera, finom kivitelben, kitűnő hangú, teljes felszereléssel együtt csak 16 korona. Ugyanez finomabb kivitelben 20 koronától 100 koronáig.

Ha rendelésnél e lapra hivatkozik, 10 különféle kedves és meglepő ajándéktárgyat kap.

E hangszerek eredeti kivitelben kizárólag csakis országsszerte elismert elsőrendű hangszer- és beszélőgép különlegességek áruházában kaphatók

Wagner a „Hangszer-Király"

Budapest, József-körút 15.

10—35

Lemezujdonságok: A vén cigány, Horvátlány, Böském Szibill, Furlana, Huzzad csak, Azt ígérted, Alispán lánya. Darabja 2 korona 50 fillér.

Gittarcitera. Kottaismeret nélkül bárki azonnal játszhat rajta. Igen csinos kiállítású és rendkívül kellemes hangú. Ára kottával és felszereléssel 16 korona.

Okarina. A fuvalához hasonló, rendkívül kellemes hangja van. Kezelése egyszerű. Az utasítás által bárki azonnal játszhat rajta. Ára 1, 2 és 3 korona.

Gyermekhegedű. Valódi hurokkal felszerelve, tokkal, vonóval és gyantával, bármely nagyságban, csak 5 korona. Tanulás céljára igen alkalmas.

Jogász-tárogató. Kezdőknek különösen ajánlható. Gyönyörű, melábus hangú, 5 billentyűvel, nyelvéggel csak 16 kor. Finomabb 6 billentyűvel 20 korona.

Gsodaréztrombita. A hangverseny „réztrombita" igen könnyen fújható, 20 primhangot és 4 kíséző akkordot foglal magában. Finom kivitelben 6 korona.

Kérjen a saját érdekében ingyen és bérmentve fényképes hangszerárjegyzéket. Figyeljen a Wagner névre, hogy máshoz ne tévedjen.

Alapított 1880-ban.

Telefon szám : 16.

SÁMUEL ADOLF

könyvnyomdája, könyvkötészete, könyv-, papir- és írószerkereskedése

SZARVASON.

Beliczey-út 9. szám.

Könyvnyomdában mindennemű könyvnyomdai munkák, u. m.: bál meg-hívók, eljegyzési- és esküvői értesítések, névjegyek, üzleti kártyák, levélpapír és borítékok, számlák, falragaszok, körlevelek és gyászjelentések pontosan és jutányos árak mellett készíttetnek.

Könyvkötészetemben mindenféle könyvkötészeti munkák egyszerű és diszes kivitelben a legjutányosabb árak mellett gyorsan és pontosan készíttetnek. Iskola-könyvek a legrövidebb idő alatt köttetnek be.

Olcsó és tartós munka! Pontos kiszolgálás!

Könyvkereskedésemben kaphatók az összes helybeli iskolákban használandó tankönyvek, író- és rajzszerkek. Énekes- és imakönyvek nagy választékban. Mindennemű papir és írószerek nagy raktára. — Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

„Szarvas és Vidéke" kiadóhivatala.